

Tukuma
novads

Tukums

Publicēts: 31.05.2021.

Tukums pēc 2021. gada administratīvi teritoriālās reformas ir novada centrs. Pilsēta atrodas Slocenes upes krastos un aizņem 13,35 km² lielu teritoriju. Tukumā dzīvo 18 154 (*PMLP dati uz 01.01.2021.*) iedzīvotāju. Pilsētu šķēršo dzelzceļa līnijas, kas savieno Tukumu ar Jelgavu, Rīgu un Ventspili. Pilsētā atrodas divas dzelzceļa stacijas – Tukums I un Tukums II, kā arī autoosta.

Tukums – tā ir pilsēta ar senatnes elpu un skaļo mūsdienīgo dzīves ritumu. Svarīgākā vieta pilsētā – tās centrs: Brīvības laukums, iemīļota atpūtas vieta, kur var klausīties strūklakas ūdens šalkoņā. Katru gadu 1. maijā strūklaku modina pilsētas iedzīvotāji.

Tukumnieki lepojas par savu pilsētu un vienmēr ar lepnumu Tukuma smukumu izrādīs arī pilsētas viesiem – atbrauciet uz Tukumu un pārlicinieties paši! Plašāk par tūrismu, naktsmītnēm un ēdināšanas iespējām Tukumā un novadā iespējams uzzināt:

www.visittukums.lv.

Pirmo reizi Tukuma miests rakstos minēts 1445. gadā. Krievijas ķeizariene Katrīna II 1795. gada 27. novembrī parakstīja ukazu par Tukuma apriņķa ar centru Tukumā izveidošanu. Tukuma pilsētas pirmais priekšnieks no 1796. gada līdz 1804. gadam bija Ungerns fon Šternbergs.

1800. gadā tika apstiprinātas pilsētas robežas, bet pēc sešiem gadiem tik atvērta pirmā skola. 1860. gadā pilsētā parādījās pirmās bruģētās ielas. 1875. gadā parādījās pirmais ielu apgaismojums. 1877. gadā tika atklāta dzelzceļa līnija Rīga–Tukums. 1923. gadā tika uzsākta pilsētas elektrifikācija, savukārt 1955. gadā tika uzsākta pilsētas galveno ielu asfaltēšana.

1837. gadā pirmoreiz tika apstiprināts Tukuma ģerbonis, otrreiz 1925. gadā, trešoreiz – 1995. gadā un ceturto reizi – 2006. gadā. Ģerbonī attēlots sudraba laukā zaļš kalns ar trim zaļām eglēm.

Teika par Tukuma kalnu:

"Senāk uz Tukuma kalna bijusi pils, bet kādā naktī pils nogrimusi ar visiem iedzīvotājiem. Vēl šodien spokojoties šā kalna tuvumā. Tā reiz viens vīrs, pusnaktī no Tukuma mājā iedams, ieraudzījis kalna malā spožu uguntiņu. Kāds vecītis sēdējis pie uguns un sildījies. Vīrs devis labvakaru, bet vecītis to nesaņēmis. Vīrs uzsmēķējis savu pipīti un uzsācis dažādas valodas, bet vecītis sēdējis un sēdējis kā mēms. "Ar dusmīgiem ļaudīm man nemīl runāt!" vīrs sapīcis izsaucies un aizgājis. Bet brīnumi!- otrā rītā šis neatron vis pelnus pipē, bet dukātus."

1995. gadā notika pirmie Tukuma pilsētas svētki.

Ar Domes apbalvojumu "Tukuma novada Goda pilsonis", fiziskas personas vārds tiek iemūžināts Tukuma novada vēsturē. Apbalvojuma saņēmējs ir paveicis nozīmīgu darbu vai ieguvis kādus citus nopelnus, uz kā pamata tiek piešķirts apbalvojums.

Tukumā dzīvo jauki, darbīgi un varoši cilvēki. Par ieguldīto darbu pilsētas izaugsmē ar balvu "Tukuma Goda pilsonis" apbalvoti:

Else-Marie Bertilsson no sadraudzības pilsētas Tidaholma (Zviedrija)

Diriģente Rasma Valdmane

Soļotāji Anita un Modris Liepiņi

Komponists Pēteris Butāns

Sabiedriski aktīvs pilsētas iedzīvotājs Zigurds Plikšķis

Pedagoģe Ludmila Reimate

Deju pasniedzēja Silva Liepa

Dzejniece Māra Zālīte

Dzejnieks Imants Ziedonis

Politīķis Georgs Andrejevs

Lauksaimnieks Jēkabs Spickus

Dzejnieks Elmārs Augusts Rumba

Tukuma Raiņa ģimnāzijas ilggadēja direktore Gunta Aumale

Ilggadēja Irlavas Sarkanā Krusta slimnīcas direktore un ārste Valentija Embure

Vēsturniece Inta Dišlere

Tukuma koru apriņķa virsdiriģents Romāns Vanags

Pirmais Tukuma pilsētas mērs pēc neatkarības atjaunošanas Ēriks Zunda

Latvijas Tautas frontes Tukuma rajona nodaļas dibinātāji Juris Celmiņš, Agris Jaunkļaviņš, Pēteris Lazda un Vilis Seleckis

Kultūras nozares entuziaste Rudīte Poča.